

Organik Briç (Eski Zaman Brici)

Okan Zabunođlu

Günümüzden onlarca sene önce oynanmış ellere bakınca, “o zamanlar briç ne kadar da natürel imiş” diye düşünmeden edemiyor insan. Briç teknolojisi (sistemler, konvansiyonlar, apeller) bu kadar gelişmemişken, oyuncu elindeki doğal şekilde deklare etmeye, ortağı ile yalnızca basit mantık ve “masada var olma” yolu ile iletişim kurmaya çalışıyormuş. Böylesi doğal bricin, yani “organik” bricin pek çok artısı var.

İşte ilk aklıma gelenler:

(1) Takip etmesi (seyretmesi) daha kolay ve haliyle daha zevkli. Deklarasyonları deşifre etmek için bazı araçlara (yorumculara vb.) veya konvansiyon kartlarına ihtiyaç yok. Seyircileri (ve heveslileri) brice çekmek açısından bu önemli olmalı.

(2) Herşeyi doğal yollarla yapmaya çalışan, teknoloji yoksunu oyuncu, oyunun bazı yönlerine daha hakim oluyor, masada çok daha uyanık oluyor... Sanki bazı yetenekleri daha fazla ve hızlı geliyor. (Bir bakıma, balta ile avlanma alışkanlığında olanların bazı duyularının farklı gelişmesi gibi.)

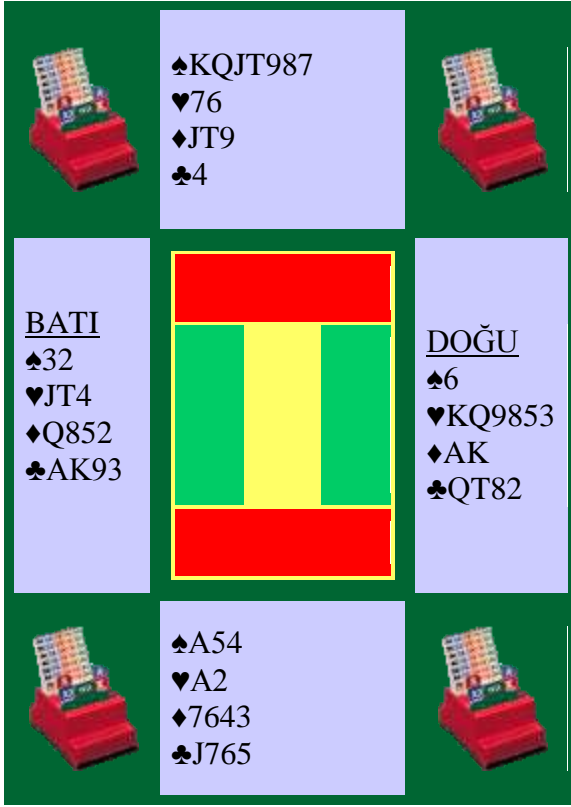
Organik briç, özellikle brice yeni başlayanlar için daha da fazla önem taşımali. Brice yeni başlayan birinin, henüz 1♥’e 2♥ demenin mantığını kavramadan 3♣ diyerek ♥ fiti vermesinin veya elinde ♠’ler varken ♦ demesinin sakıncaları yok mu? Önce konvansiyon öğrenmek, sonrasında oyunun doğasını (mantığını) kavramayı çok zor hale getirebilir. Bu da kimilerini oyundan soğutabilir veya yeteneklerinin yeterince hızla gelişmesini engelleyebilir.

(3) Ayrıca, düşünsenize, “konvansiyon atlamak veya unutmak” gibi kavramların olmadığı bir ortamdan bahsediyorum. Konvansiyonlar yüzünden başınızın belaya girdiği tüm durumları anımsayın. Bir de o konvansiyonları hatırlamak için masada sarf ettiklerinizi (enerji, masa varlığı vb.) üstüne ekleyin... (Hakemlere çok daha az ve farklı boyutlarda iş düşmesi de ayrı bir konu.)

Yanlış anlaşılmasın, teknoloji tabii ki kötü değildir, konvansiyonlardan tabii ki vazgeçilmez; ancak, ortaklık yapısına uygun teknoloji seçimine, yerinde ve dozunda kullanıma özen göstermek kaydıyla. Aksi halde, amaca uygun kullanılmayan teknoloji yarardan fazla zarar getirebilir.

Eski zaman bricinden iki örnek:

(1) Organik Atak

Batı Kuzey Doğu Güney
- 3♠ 4♥ 4♣
5♥ Herkes Pas

Ortağınız (Kuzey) ters zonda birinciden 3♠ açıyor, Doğunun 4♥'ü üzerine (en çok 500 veririm diyerek) 4♣ diyorsunuz. Batı 5♥ diyerek nihai kontratı belirliyor. Ne atak etmeli?

Herşey belli gibi: 2 as alıyoruz, ortağın singleton bir minörü varsa, çaka vererek 5♥'ü batırırız. O halde, minörlerden birini mi atak etmeli? ♠A çekip ortağın atacağı markaya göre uygun minörü mü dönmeli? Teknolojimiz buna uygun mu? Yani ♠A çektiğimizde ortak "gel" mi der, yoksa minör renkte tercih mi gösterir? Sanki ortak hep minör renkte tercih göstermeli gibi gözüküyor buradan bakınca, ama gerçek hayatta kimbilir neler olur?

Güney bu soruna değişik bir çözüm getiriyor, küçük ♠ atak ediyor, ortağı kazanıp tek ♣'ini dönüyor. Eski bir briç kitabında önerilen aynen bu. Bizlere fazla "organik" gelebilir, ama yaratıcı yanını göz ardı etmemek gerek.

Buradaki fikir mesela şöyle bir el ile daha net olarak ortaya konabilir. Elimiz: ♠A2 ♥432 ♦5432 ♣5432 olsun. Ortağımız zayıf 2♠ açtıktan sonra rakip 4♥'e gelsin. Atak bizde?

En çok iki ♠ lövesi alırız, ortak yandan bir löve bile alsın, eder üç; batırması çok zor. Galiba tek şansımız ortağın yandaki lövesinin ♥A ve bir minör renginin tek olması. O halde ya bir minör çıkmalı ya da ♠2'li. Eğer zayıf 2 açışlarımız doğal ise, ♠2'li de doğal atak.

(2) Meşhur Bir El (Tamamen Organik)

Aşağıdaki el herhalde bugüne dek briç köşelerinde en çok yayınlanmış ve briç çevrelerince en çok bilinen ellerden biridir; veya zamanında öyle idi. Yıl: 1949, sahne: ABD'de ustalar arasında sıradan bir rober partisi.

Batı Kuzey Doğu Güney
- - 1♠ 1SA
2♦ Pas Pas 2SA
Herkes Pas

Gördüğünüz gibi tüm deklarasyon natürel! Atak: ♦6.

Howard Schenken (deklaran), Doğunun ♦J'sini ♦Q ile alıp hemen küçük ♦ oynuyor, Batı bunu kazanıp ♦ devam ediyor. Doğu bu ♦'ya ne defos etsin?

Masadaki Doğu, ABD'de Büyük Usta unvanını kazanmış ilk 10 oyuncudan biriydi, ama o bile bir ♠ atmaktan kendini alıkoyamadı.

Howard Schenken (1904-1979)